

Naar een structurele oplossing van de pensioen problematiek op Curaçao

18 November 2008

De pensioencommissie

Uitdaging:

“Wat is de situatie waarin het pensioenstelsel van Curaçao verkeert en hoe kunnen we een pensioenmodel aanbieden dat structurele en duurzame oplossingen biedt, zonder het aspect van solidariteit uit het oog te verliezen?”

Taakstelling:

1. Beoordelen of de continuïteit van het huidig pensioenstelsel, rekeninghoudend met verwachte demografische en overige economische / financiële ontwikkelingen, gegarandeerd is;
2. Onderzoeken van de haalbaarheid van de introductie van een gekapitaliseerd verplicht pensioen voor de werkende bevolking.

Presentatie pensioencommissie

- Deel I:
 - Lokale en internationale ontwikkelingen
Presentator: R. Pichardo
- Deel II:
 - Economie en uitgewerkte pensioen scenario's
omslag en kapitaaldekking
Presentatoren: G. Cozijns en S. Nandpersad
- Deel III:
 - Advies pensioencommissie / Toezicht en Uitvoering
Presentator: R. Pichardo
- Pensioencommissieleden:
 - R. Pichardo (Voorzitter), G. Cozijns, D. Dare, W. Da Costa Gomez, S. Nandpersad en R. Römer.
 - Adviseurs: L.Smit, E.Bos, M.De Sola, R.Maduro, J.Lieuw, J.Jacobs.

Presentatie pensioencommissie

- **Deel I:**

- Huidig pensioensysteem
- Pensioendichtheid
- Hoofdvormen pensioenfinanciering
- AOV wijziging staten 2006
- Trends die voor Curaçao relevant zijn
- Conclusies bevolkingsontwikkeling

Presentator: R. Pichardo, Voorzitter Pensioen Commissie

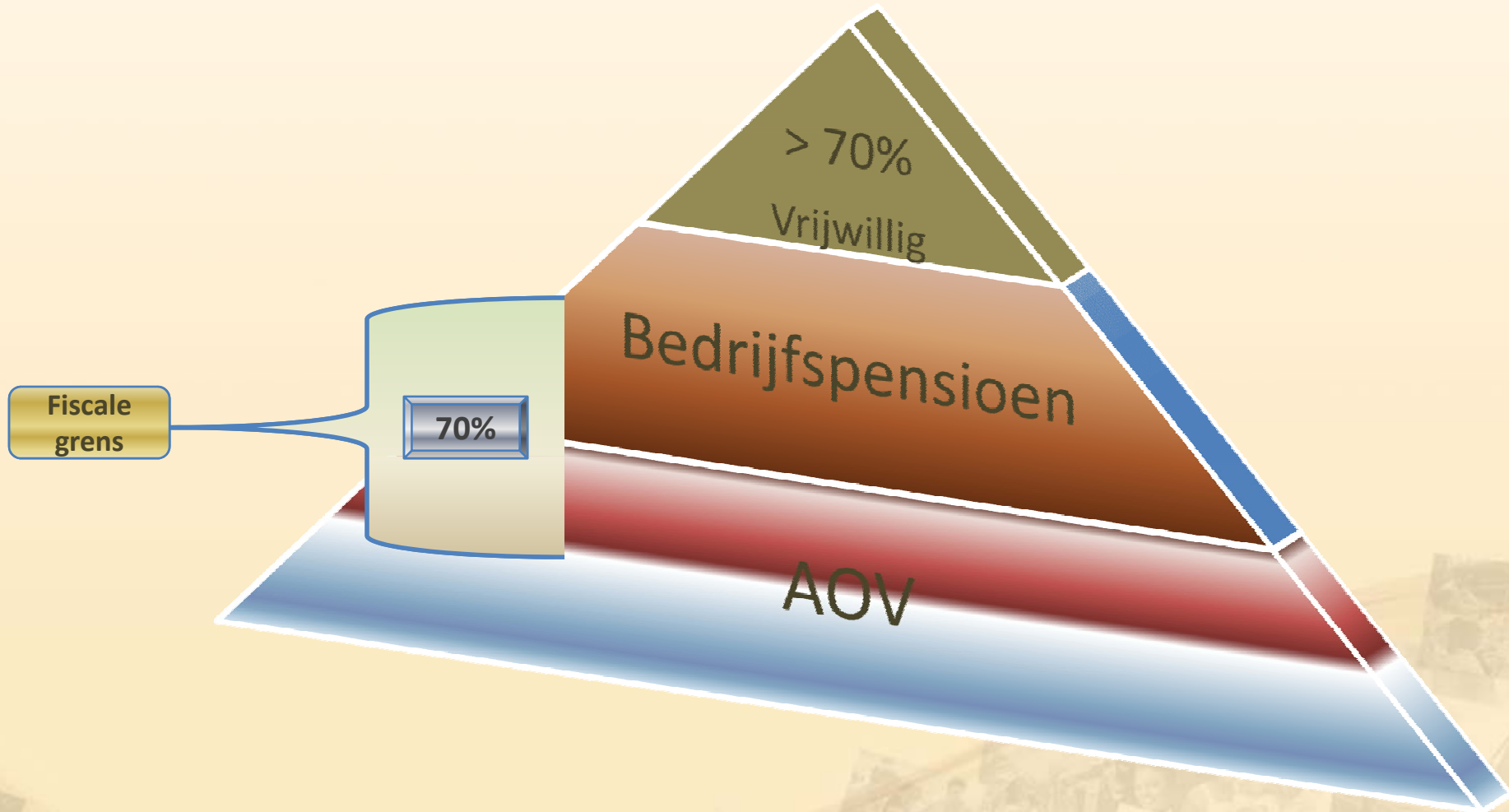
Het Huidig Pensioensysteem

Definitie: Pensioen is uitgesteld loon en is bedoeld om te voorzien in een inkomen wanneer de deelnemer de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt. Populair gezegd: *pensioen is sparen voor de oude dag.*

Opbouw pensioensysteem op Curaçao:

1. **Algemene Ouderdomsverzekering (AOV):** een basis of staatspensioen dat aanspraak geeft op een minimum pensioen, indien wordt voldaan aan een aantal wettelijke criteria;
2. Een **aanvullend bedrijfsgebonden pensioen** dat veelal fiscaal gefaciliteerd is;
3. Een **individueel pensioen**, dat op vrijwillige basis kan worden afgesloten en dat niet fiscaal gefaciliteerd is.

Het Huidig Pensioensysteem: 3 Pijlers

Op Curaçao bestaat geen pensioenplicht!

Pensioendichtheid Nederlandse Antillen

1997

- Werkende Bevolking: 78.589
- Actieve Deelnemers in een collectieve pensioenregeling: 22.339
- Werkende bevolking met pensioenregeling: 28.43%
- Pensioentrekkenden onbekend binnen een collectieve regeling
- Bron: Commissie Pensioenen (1997)

2005

- Werkende Bevolking: 76.000
- Actieve Deelnemers in een collectieve pensioenregeling: 30.900
- Werkende bevolking met pensioenregeling: 40.66%
- Pensioentrekkenden binnen een collectieve regeling: 11.500
- Bron: BNA (2005)

Pensioen Financieringsmodellen

Er zijn drie hoofdvormen van pensioenfinanciering:

1. het *omslagsysteem*: de huidige werknemers betalen premie teneinde de huidige en toekomstige uitkeringsgerechtigden van een pensioen te voorzien;
2. het *rentedekkingssysteem*: de huidige premiebetalers betalen voor de toekomstige uitkeringen van de deelnemers die tijdens een gegeven jaar uitkeringsgerechtigd worden;
3. het *kapitaaldekkingssysteem*: de huidige premiebetalers betalen jaarlijks voor hun eigen toekomstige uitkeringen voor wanneer zij uitkerings-gerechtigd worden.

De Algemene Ouderdomsverzekering (AOV) is gebaseerd op het *omslagstelsel* en het principe van *solidariteit*. Er is geen directe relatie tussen premieinleg en uitkering.

AOV wijziging Staten

- Landsverordering AOV/AWW 2006:
 - Verhoging van de AOV/AWW premie van 12,5% naar 14% (per 2008);
 - Verhoging van de loongrens van NAf. 48.438 naar NAf. 72.000 (per 2008).
- Ter financiering van:
 - De verhoging van de AOV uitkering van NAf. 554 naar NAf. 674 per maand;
 - Het tekort van het AOV/AWW fonds.
- Vooruitzichten:
 - In 2010 zal het AOV/AWW fonds wederom tekorten vertonen;
 - De overheid zou alternatieven onderzoeken, o.a. verhoging van de pensioenleeftijd van 60 naar 65 jaar.
(Noot: de pensioensleeftijd was reeds 65 jaar bij de introductie van de AOV!)

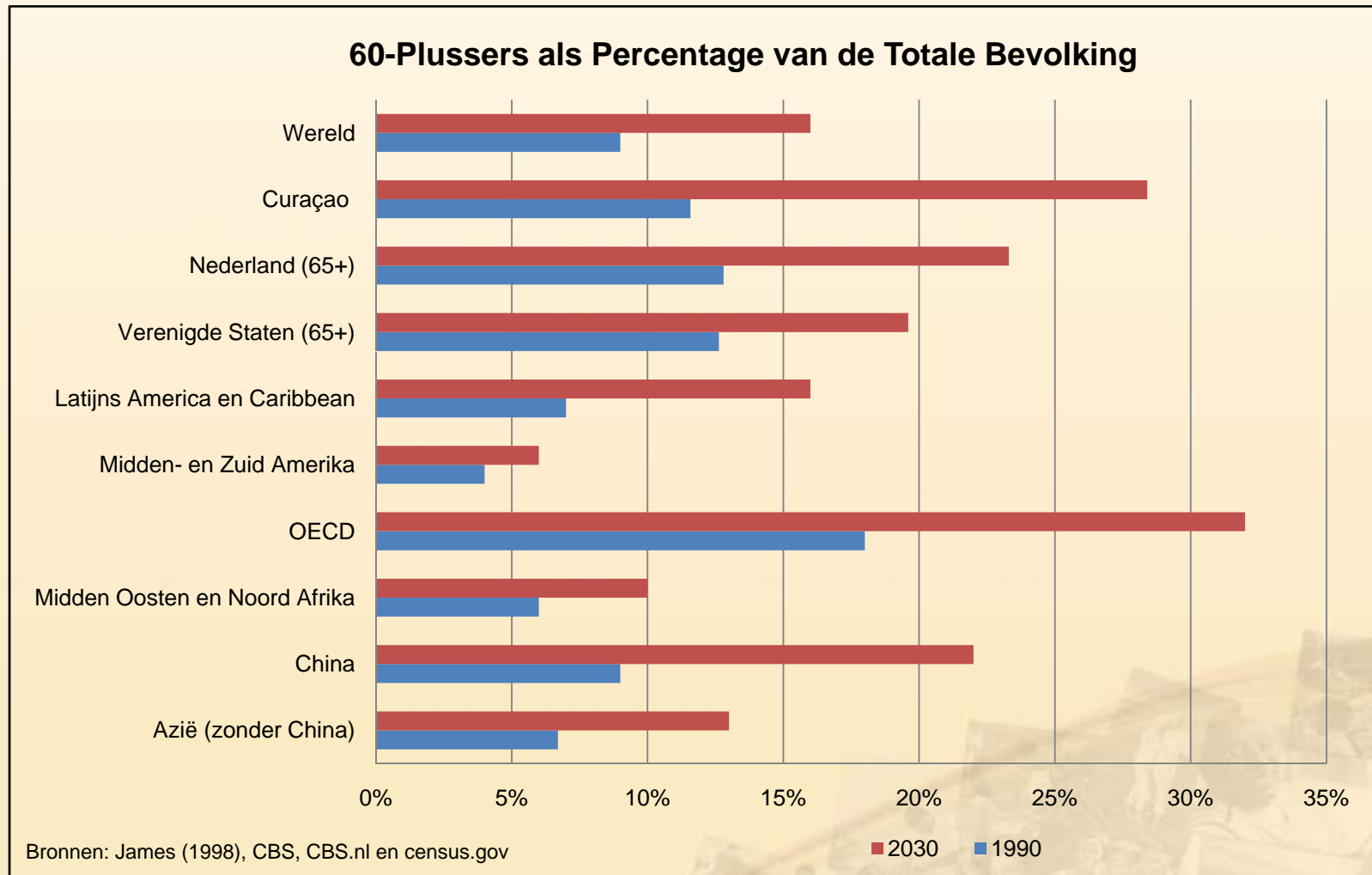
Het AOV stelsel vervolg

- Kernvraag ?
 - *Is het huidige AOV stelsel duurzaam?*
M.a.w.: kan het huidig pensioensysteem gebaseerd op omslag financiering een AOV uitkering in de toekomst duurzaam garanderen?
- Beantwoording van deze vraag vereist inzicht in de factoren die het AOV omslagstelsel op middel- en lange termijn beïnvloeden:
 1. Bevolkingsontwikkeling;
 2. Economische ontwikkeling, i.h.b. werkgelegenheid;
 3. Ontwikkeling van de premie en de AOV uitkeringen.
- Eerst: een aantal trends die voor Curaçao relevant zijn!

Trends

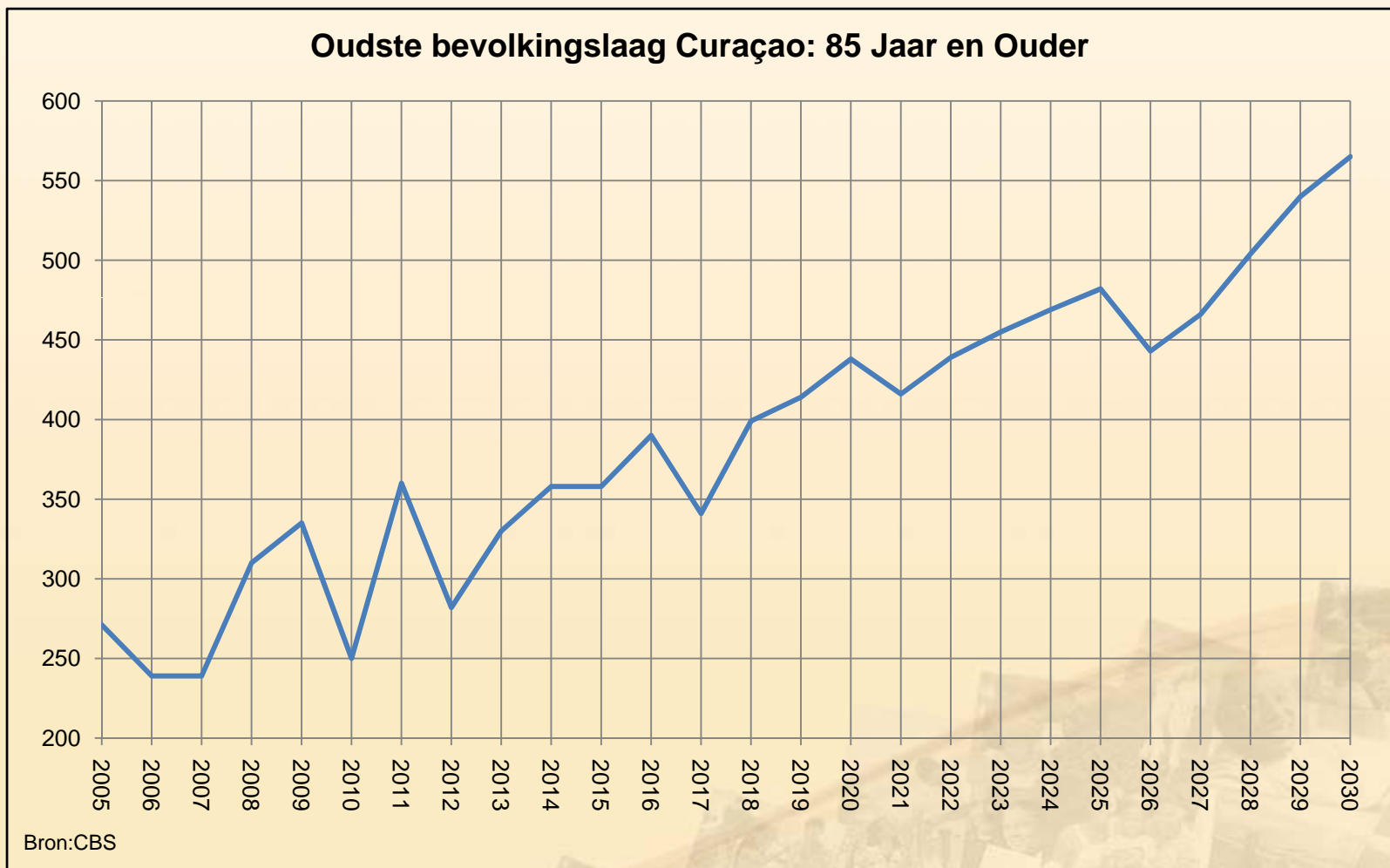
1. De wereld en de populatie op Curaçao vergrijst
2. Oudsten nemen toe en worden steeds ouder
3. Bevolkingsontwikkeling
 - a) Prognose vergrijzing Curaçao 1958 – 2030
 - b) Afnemende fertiliteit
 - c) Bevolkingspiramiden 1960, 1992, 2002 en 2030
 - d) Prognose bevolkingsamenstelling naar leeftijd
 - e) Draagvlakvermindering prognose dependency ratio
 - f) Overheidsuitgaven bij toenemende vergrijzing
 - g) Conclusies prognoses bevolkingsontwikkeling

Bevolkingsontwikkeling: Curaçao Vergrijst!

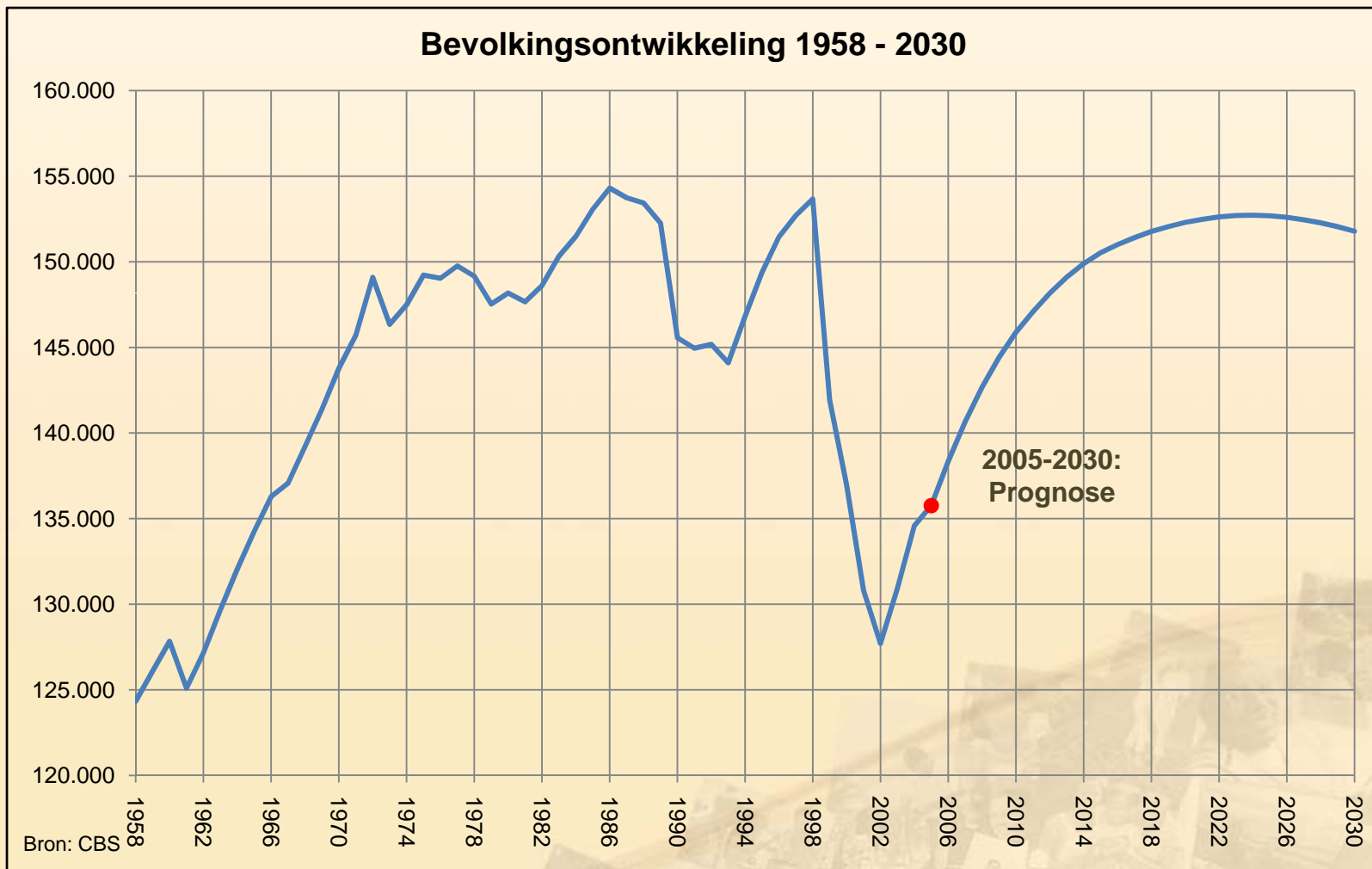

Noot: Verschillen zijn geconstateerd tussen gepubliceerde CBS en SVB cijfers v.w.b. het aantal gepensioneerden!

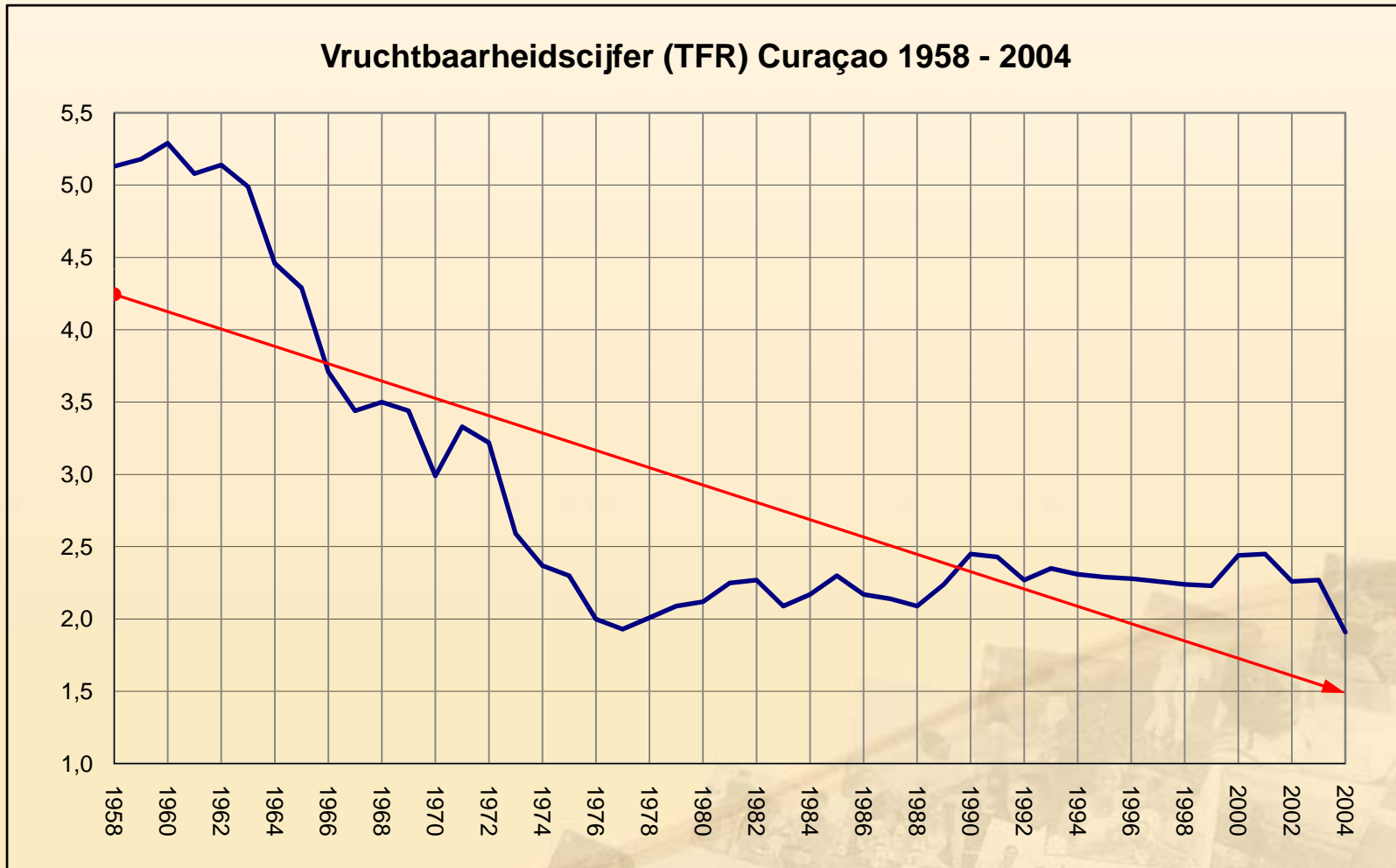
Oudsten leven langer en nemen in aantal verder toe

Projectie Bevolkingsontwikkeling

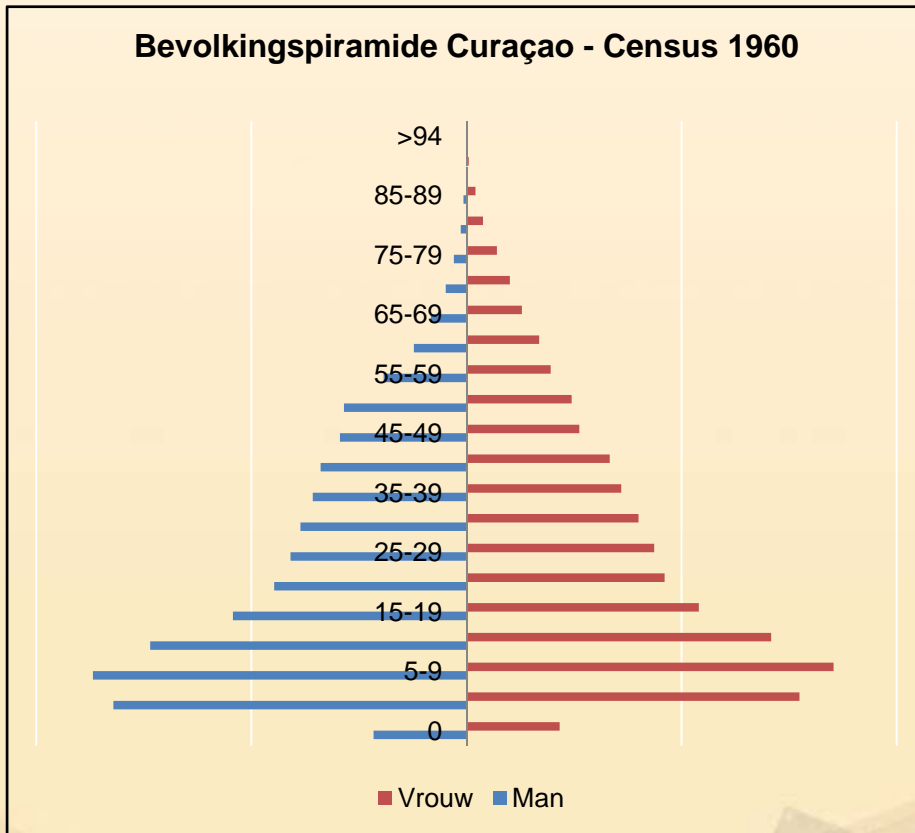

Afnemende Fertilitëit

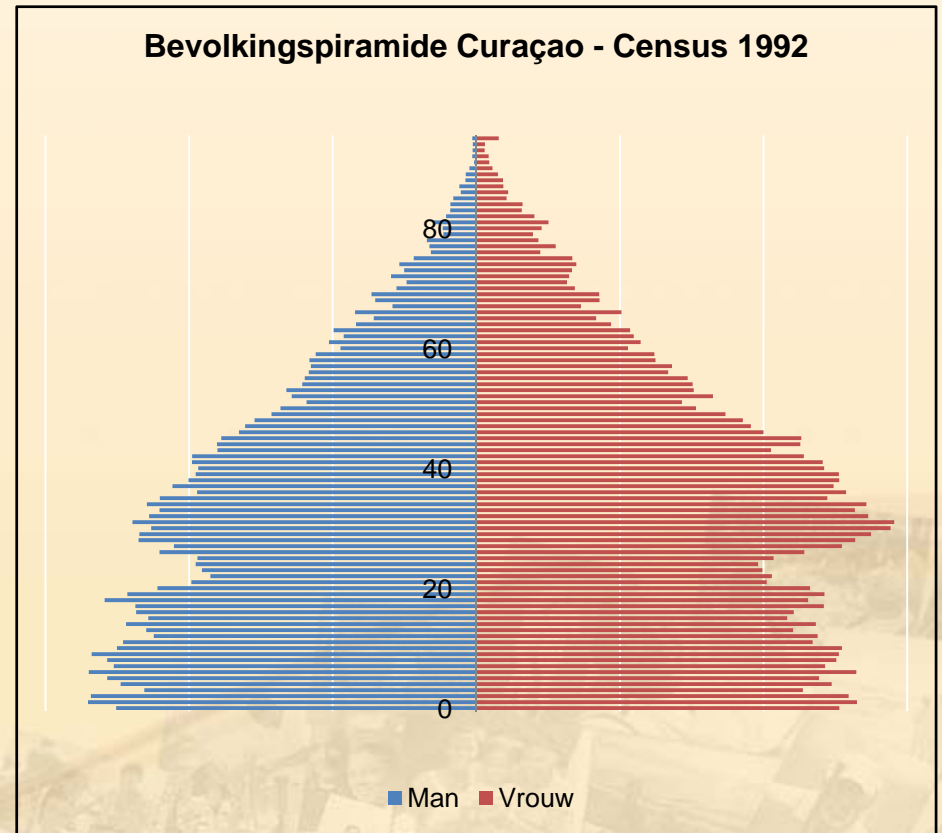

Bevolkingspiramides 1960 en 1992

1960

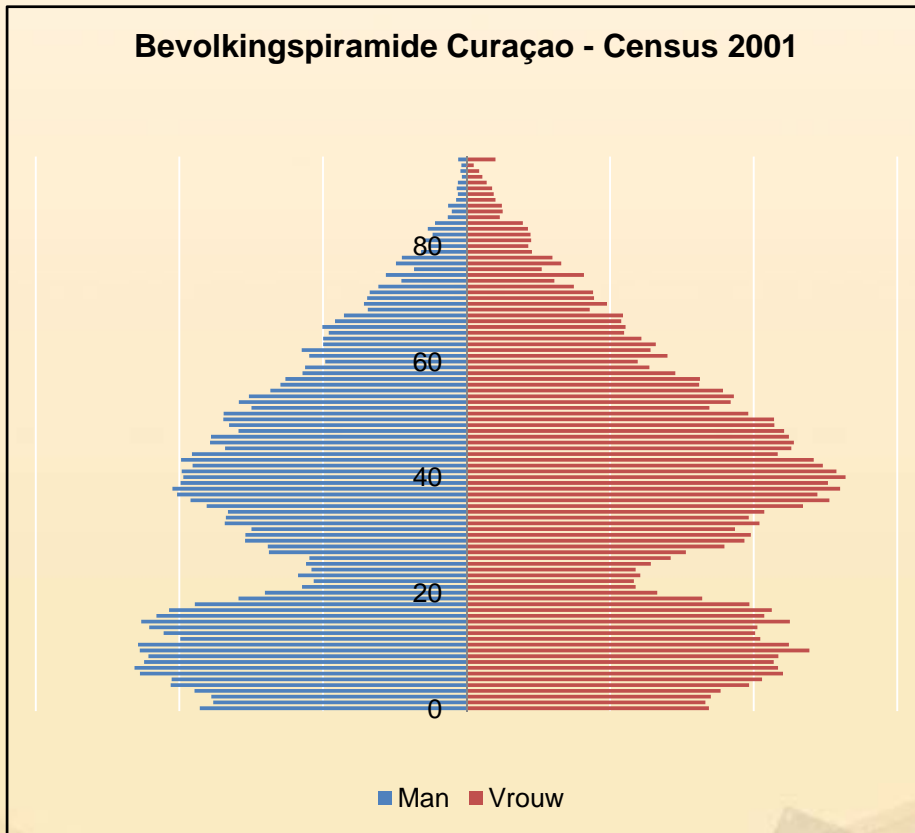
1992

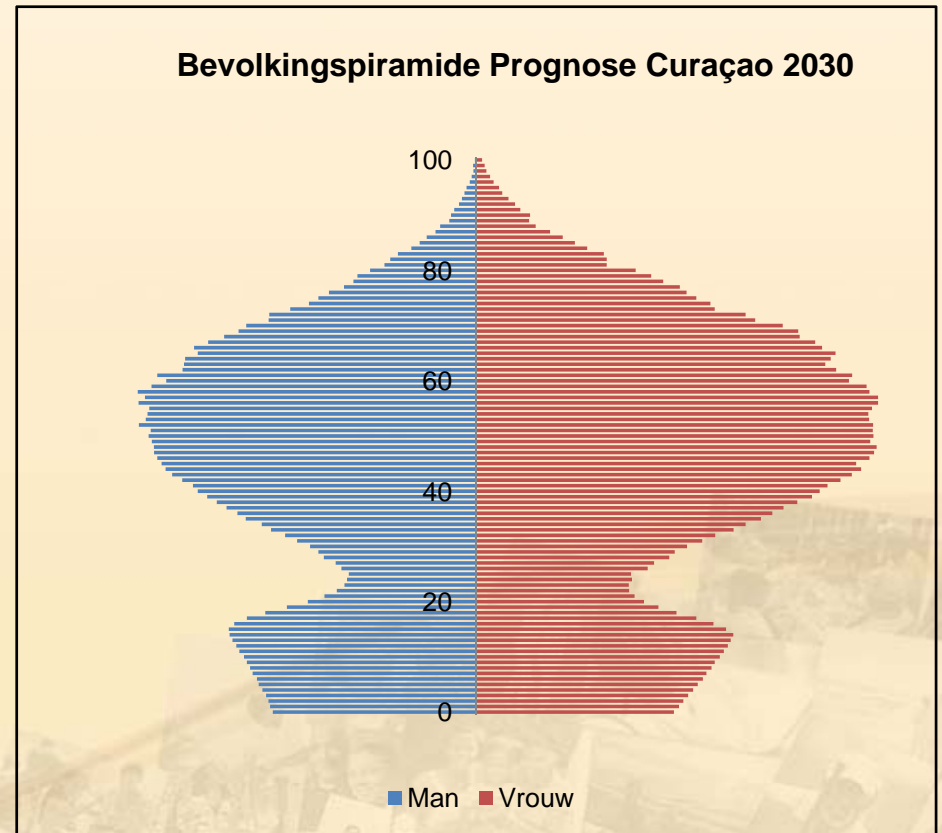
Bron: CBS

Bevolkingspiramides 2001 en 2030

2001

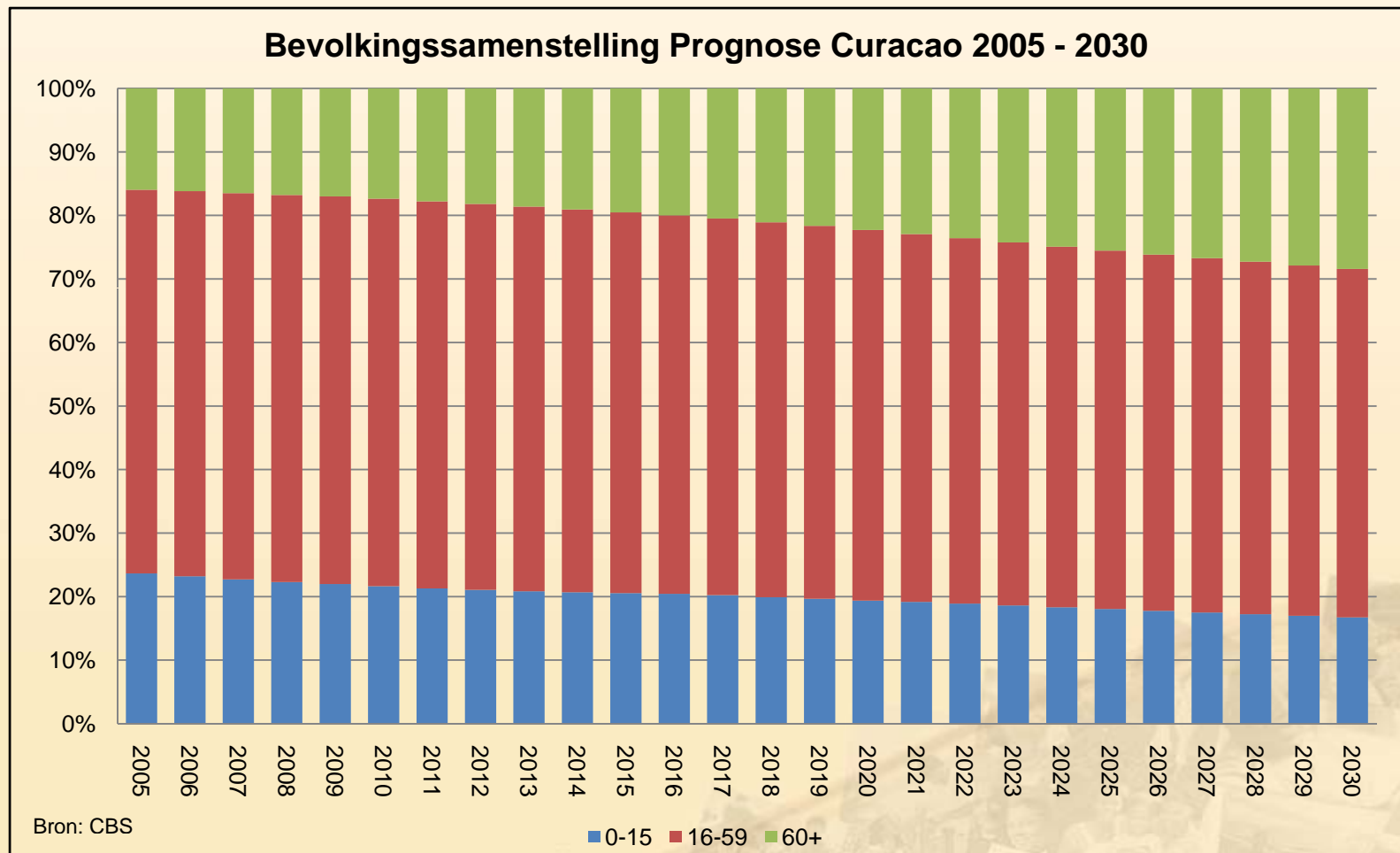

2030

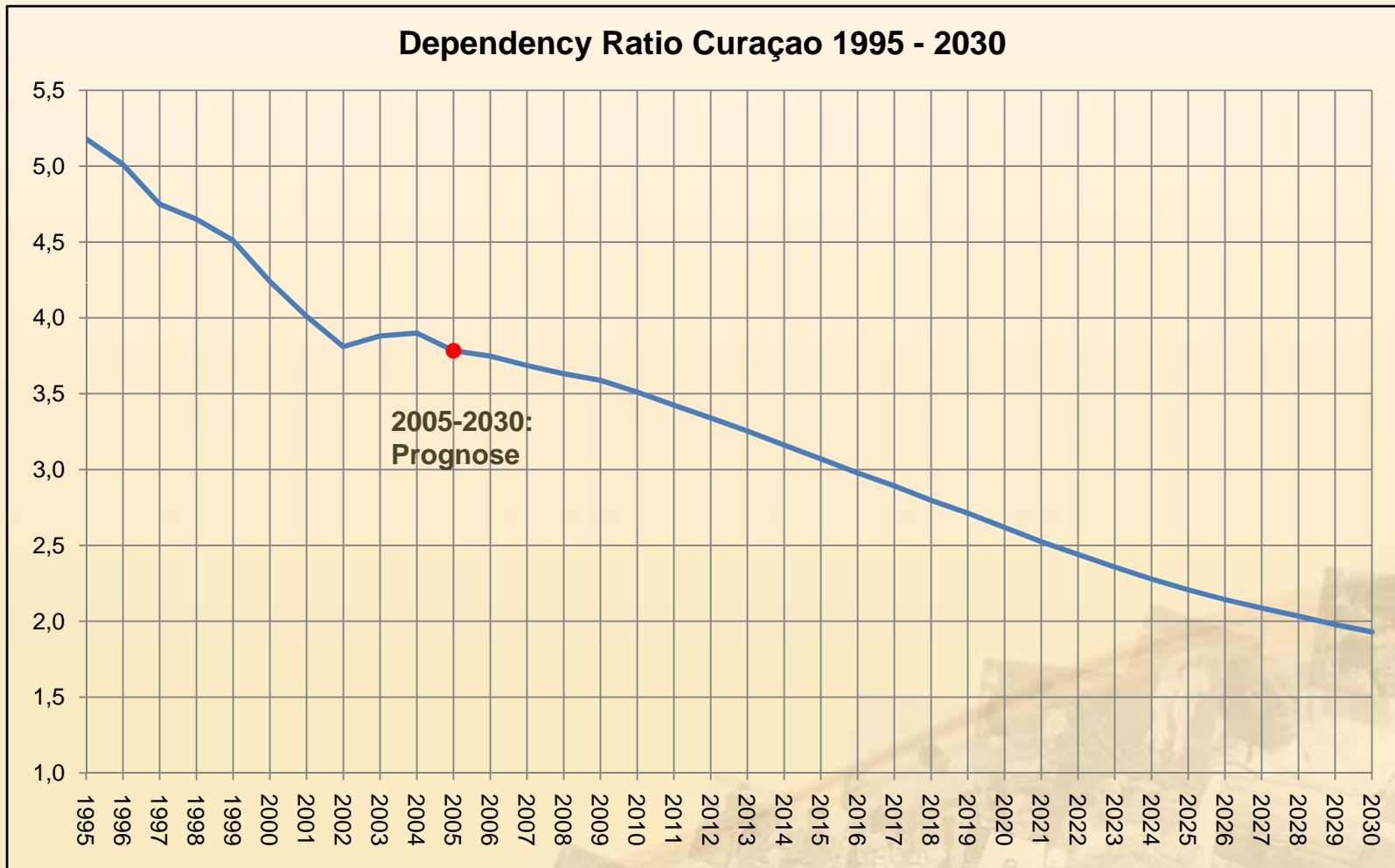

Bron: CBS

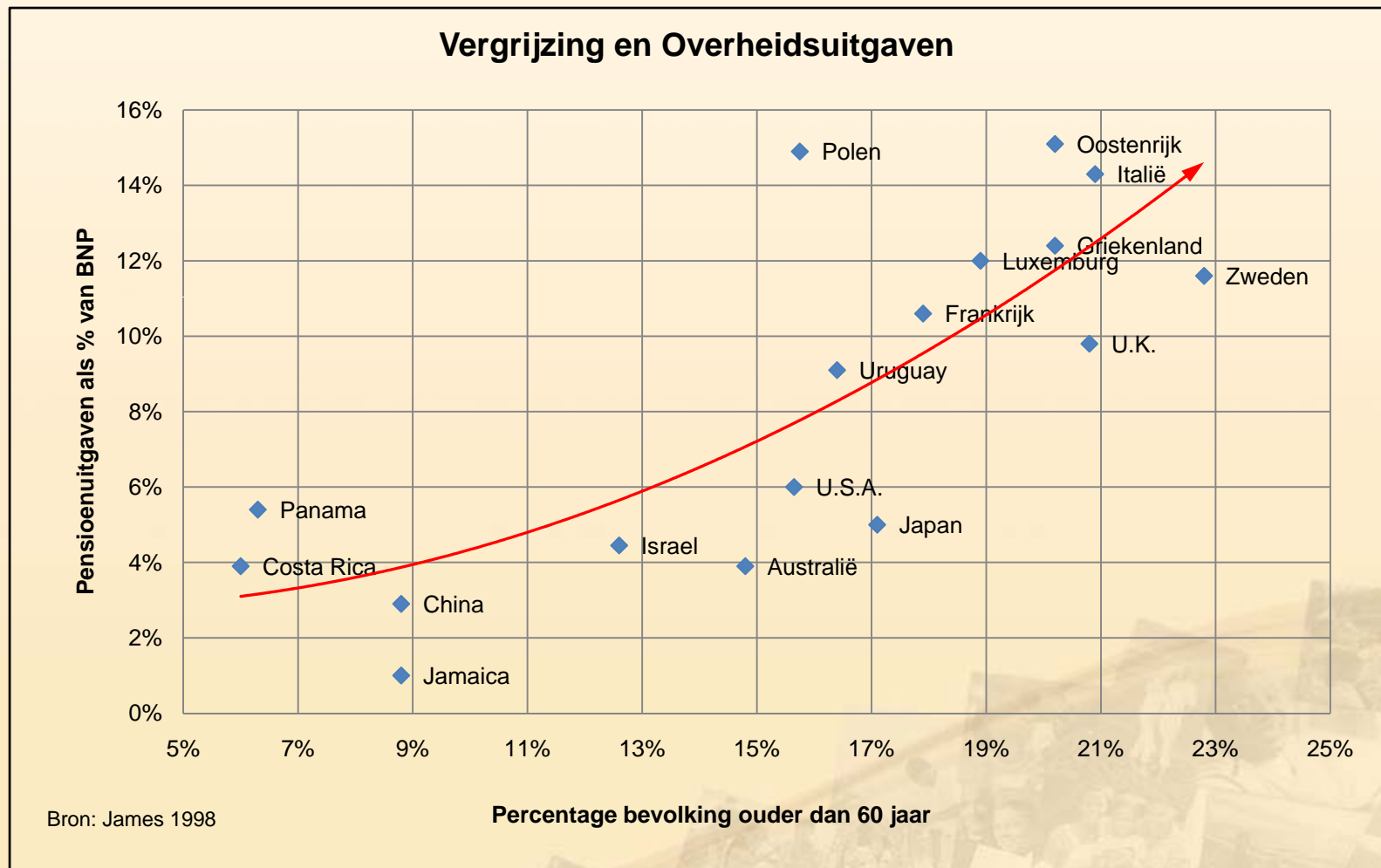
Prognose bevolkingssamenstelling naar leeftijdsgroepen

Draagvlak vermindering: Dependency Ratio

Overheidsuitgaven bij Toenemende Vergrijzing

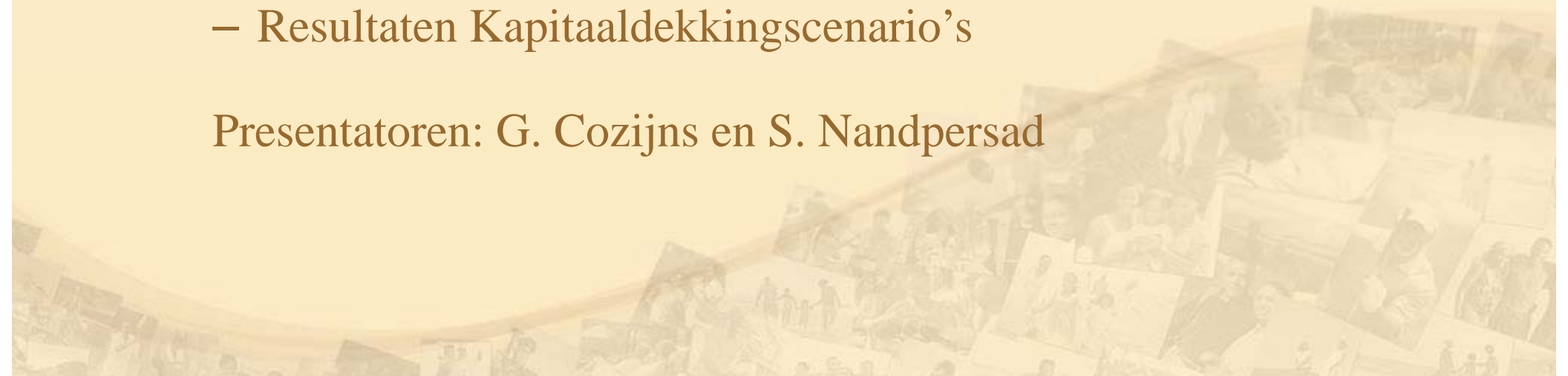
Conclusies Bevolkingsontwikkeling Curaçao

- De bevolking vergrijst en groeit in de toekomst nauwelijks;
- De bevolking wordt ouder;
- Vruchtbaarheid is reeds aanzienlijk gedaalt (is nu <1.9);
- Basis bevolkingspiramide wordt smaller en top breder;
- Bevolkingssamenstelling naar leeftijdsgroep verandert;
- Premiedraagvlak (dependency ratio) **erodeert**. In 2030 zal 25% van de bevolking uit 60 plussers bestaan;
- Toenemende vergrijzing leidt tot meer overheidsuitgaven;
- De kosten gemoeid met de zorg voor ouderen zal in de toekomst fors toenemen.

Presentatie pensioencommissie

- **Deel II:**
 - Economische vooruitzichten Curaçao
 - Uitgewerkte Pensioen Scenario's
 - Drie omslag(basis)scenario's en varianten hierop
 - Conclusies omslagsscenario's
 - Voorstel nieuw pensioenstelsel
 - Uitgangspunten kapitaaldekkingsscenario's
 - Resultaten Kapitaaldekkingsscenario's

Presentatoren: G. Cozijns en S. Nandpersad

Economische vooruitzichten van Curaçao

- In 2007:
 - Reële BBP met 3.5%;
 - Inflatie: 3%;
 - Groei in de beroepsbevolking (sinds 2006) en het aantal werkenden (2005);
 - Werkloosheidspercentage: 12% (dalende trend sinds 2003).
- Bestaande projecten: 4.000 nieuwe banen in de komende 3 jaren;
- CHATA verwacht een groei van 10.500 arbeidsplaatsen in de toeristische sector in de komende 10 jaren;
- Het investeringsklimaat is positief;
- Effect van de financiële crisis is nog niet zichtbaar;
- De staatkundige veranderingen zijn in volle gang.

Zijn deze ontwikkelingen voldoende om de financiering van de AOV op lange termijn duurzaam te garanderen?

Omslagstelsel Scenario's: AOV

- Drie basis scenario's:
 1. Landsverordening Staten AOV/AWW December 2006:
Pensioenleeftijd 60 jaar; loongrens NAf. 72.000;
 2. Landsverordening Staten AOV/AWW December 2006:
Pensioenleeftijd 65 jaar in 2010; loongrens NAf. 72.000;
 3. Landsverordening Staten AOV/AWW December 2006:
Pensioenleeftijd 65 jaar in 2010; loongrens NAf. 72.000;
AOV gelijk aan 70% minimumloon; 2% indexering per jaar.
- Varianten op de drie basis scenario's:
 - Extra banen;
 - 1% verbreding van de economische basis;
 - Geleidelijke verhoging van de pensioensleeftijd naar 65 jaar in 2020;
 - Of combinaties van bovengenoemde parameters.

Scenario 1: Landsverordening Staten 2006, pensioensleeftijd 60 jaar

Uitgangspunten

- Premie AOV/AWW per 1/1/2007: 12.5%
- Premie AOV/AWW per 1/1/2008: 14.0%
- Loongrens per 1/1/2008: Naf. 72.000 (voorheen Naf. 48.438)
- Jaarlijkse indexatie uitkeringen van 2%

Resultaten

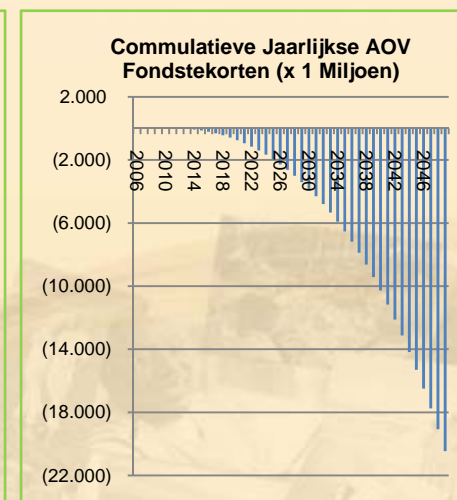
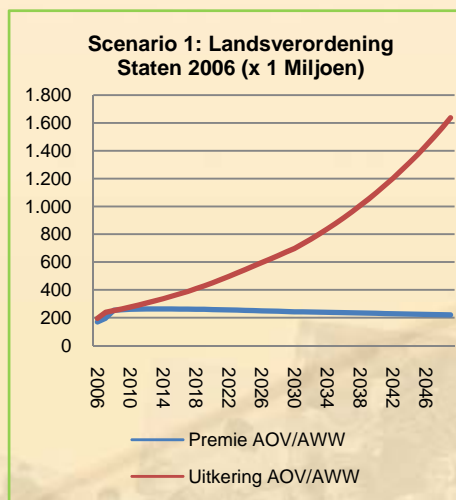
- De premie- en loongrensverhoging zijn ruim onvoldoende om het huidige omslagstelsel op korte termijn in stand te houden;
- Vanaf 2009 ontstaan opnieuw tekorten die daarna stelselmatig oplopen waardoor het systeem onhoudbaar is;
- Tot en met 2012 kan het systeem dankzij de opbrengsten uit het schommelfonds de jaarlijkse tekorten nog financieren.

Conclusies

- Het besluit van de Staten om de maandelijkse pensioen-uitkeringen te verhogen met ANG. 100,-- en te financieren met een premie- en loongrensverhoging, is uitstel van executie;
- Vanaf 2010 zullen de AOV fondstekorten in snel tempo toenemen;
- De geprojecteerde tekorten zijn van een zodanige omvang dat deze niet meer met premiestijgingen en loongrens verhogingen kunnen alleen kunnen worden opgevangen;
- De berekende netto contante waarde (NCW) van de AOV verplichtingen verdisconteert tegen 7% bedraagt ANG. 3,4 miljard om de toekomstige tekorten te kunnen dekken!
- **Het systeem is dan feitelijk failliet!!!**

Scenario 1: Landsverordening Staten 2006

x Naf. 1.000	2006	2008	2009	2010	2011	2013
Premie	168,790	253,898	257,414	259,958	261,189	262,772
Uitkering	194,189	250,075	261,737	275,473	290,120	320,137
Saldo	(25,400)	3,824	(4,323)	(15,515)	(28,930)	(57,365)
Intrest Schommelfonds	24,545	24,545	24,545	24,545	24,545	24,545
Cumulatief Saldo	(855)	9,706	29,928	38,957	34,572	(16,023)

Scenario 2: Landsverordening Staten 2006 en Pensioenleeftijd 65 jaar

Uitgangspunten

- Premie AOV/AWW per 1/1/2007: 12.5%
- Premie AOV/AWW per 1/1/2008: 14.0%
- Loongrens per 1/1/2008: Naf. 72.000 (voorheen Naf. 48.438)
- Jaarlijkse indexatie uitkeringen van 2%
- Verhoging pensioenleeftijd naar 65 jaar in 2010

Resultaten

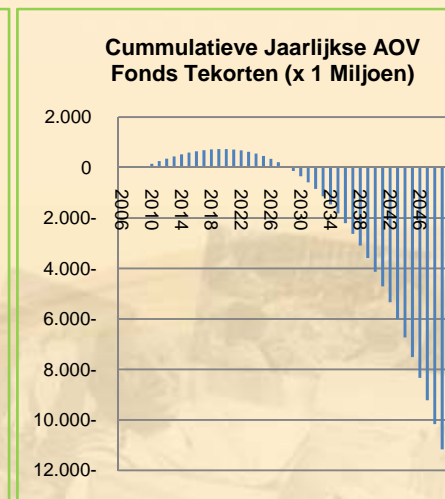
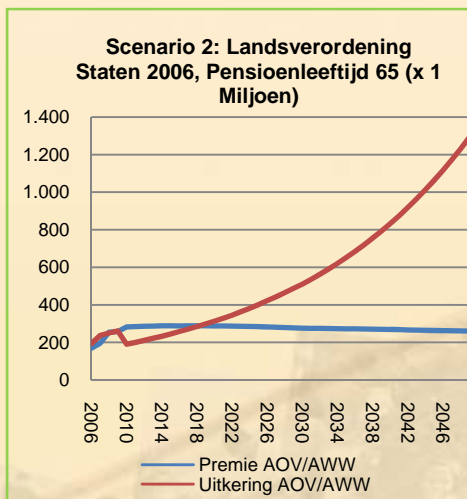
- Verhoging pensioenleeftijd is een eerste stap in de goede richting;
- Gezien het feit dat het zwaartepunt van de 60 plussers bij de leeftijdsgroep 60 t/m 64 jaar ligt, neemt de druk op de uitgaven af;
- Tegelijkertijd nemen de inkomsten toe ten gevolge van bijdragen vanuit de leeftijdsklasse 60 t/m 64;
- Op de langere termijn overheersen de uitgaven toch.
- Vanaf **2019** zien wij opnieuw oplopende tekorten.

Conclusies

- We constateren een positieve ontwikkeling in het inkomsten-versus uitgavenpatroon t.g.v. de pensioenleeftijd verhoging.
- Echter zonder structurele aanpassingen zullen de tekorten zich vanaf het jaar 2019 stelselmatig verder oplopen.
- Het verhogen van de pensioenleeftijd is een eerste doch niet toereikende stap op weg naar een structurele oplossing.
- Mensen die nu 42 jaar of jonger zijn kunnen dus over 23 jaar niet meer op een AOV uitkering rekenen bij ongewijzigd beleid.

Scenario 2: Landsverordening Staten 2006

x Naf. 1.000	2006	2010	2019	2028	2029	2030
Premie	168,790	282,207	288,332	279,033	277,151	275,255
Uitkering	194,189	190,646	298,711	465,130	487,545	510,042
Saldo	(25,400)	91,561	(10,379)	(186,096)	(210,394)	(234,786)
Intrest Schommelfonds	24,545	24,545	24,545	24,545	24,545	24,545
Cumulatief Saldo	(855)	146,034	730,238	48,049	(137,800)	(348,041)

Resultaten AOV scenario's en varianten

	Omschrijving	Cumulatief Tekort t/m 2049	NCW @ 7%
1.	Landsverordening Staten A.O.V. / A.W.W. December 2006	NAf. 20,5 miljard	NAf. 3,4 miljard
2.	LV Staten A.O.V. / A.W.W. – December 2006; verhoging pensioenleeftijd naar 65 in 2010.	NAf. 11,1 miljard	NAf. 1,0 miljard
3.	LV Staten A.O.V. / A.W.W., December 2006, AOV uitkering gelijk aan 70% van het minimumloon en verhoging van de pensioenleeftijd naar 65; 2% jaarlijkse indexering	NAf. 18,5 miljard	NAf. 2,6 miljard
1.1	LV Staten A.O.V. / A.W.W. December 2006; Extra Banen	NAf. 19,8 miljard	NAf. 3,1 miljard
1.2	LV Staten A.O.V. / A.W.W. December 2006; Extra Banen en 1% Verbreding Economische Basis	NAf. 17,7 miljard	NAf. 2,7 miljard
2.1	LV Staten A.O.V. / A.W.W. – December 2006; verhoging pensioenleeftijd naar 65 in 2010; Extra Banen	NAf. 10,4 miljard	NAf. 0,8 miljard
2.2	LV Staten A.O.V. / A.W.W. – December 2006; verhoging pensioenleeftijd naar 65 in 2010; Extra Banen en 1% Verbreding Economische Basis per Jaar	NAf. 8,3 miljard	NAf. 0,3 miljard
2.3	LV Staten A.O.V. / A.W.W. – December 2006; geleidelijke verhoging pensioenleeftijd naar 65 in 2020.	NAf. 11,9 miljard	NAf. 1,5 miljard
2.4	LV Staten A.O.V. / A.W.W. – December 2006; geleidelijke verhoging pensioenleeftijd naar 65 in 2020; Extra Banen en 1% Verbreding Economische Basis	NAf. 11,1 miljard	NAf. 1,3 miljard
3.1	LV Staten A.O.V. / A.W.W., December 2006, Koppeling AOV uitkering aan het minimumloon en geleidelijke verhoging pensioenleeftijd naar 65 in 2020.	NAf. 19,4 miljard	NAf. 3,3 miljard
3.2	LV Staten A.O.V. / A.W.W., December 2006, Koppeling AOV uitkering aan het minimumloon en geleidelijke verhoging pensioenleeftijd naar 65 in 2020; Extra Banen en 1% Verbreding Economische Basis.	NAf. 16,5 miljard	NAf. 2,6 miljard

Conclusies: AOV scenario's

- AOV omslagstelsel scenario's:
 - het AOV pensioensysteem zal toch op termijn structurele tekorten blijven genereren (is dus niet duurzaam);
 - In het gunstigste scenario zal het cumulatieve tekort oplopen tot NAf. 11,1 miljard in 2049;
 - In het gunstigste scenario wordt de pensioengerechtigde leeftijd in 2010 naar 65 jaar verhoogd.

Gegeven:

- de demografische ontwikkelingen
- de daarmee samenhangende financieringsproblematiek
- de wens om een beter pensioen te kunnen verkrijgen bij pensionering

Concludeert de commissie dat het huidige AOV pensioensysteem op lange termijn niet houdbaar is!

Een oplossing dient daarom buiten het omslagsysteem gezocht te worden!

Voorstel Nieuw Pensioenstelsel voor Curaçao

- **Doelstellingen:**

1. het realiseren van 100% pensioendekking van de werkende bevolking;
2. een beter niveau van sociale rechtvaardigheid realiseren door verbetering van de materiële voorwaarden voor werknemers én gepensioneerden op termijn;
3. de afhankelijkheid van het inkomen na pensionering van de overheid en werkgevers te elimineren;
4. het bevorderen van zelfredzaamheid en de individuele verantwoordelijkheid van de werknemer;
5. versterken van de structuur van het pensioenstelsel gericht op duurzaamheid en continuïteit;
6. betere regulering evenals vermindering van het risico van discontinuïteit;
7. een adequate afdekking van de verzekeringsrisico's (AO, PV en overlijden), voor zover van toepassing, te realiseren.

Kapitaaldekkingsscenario's

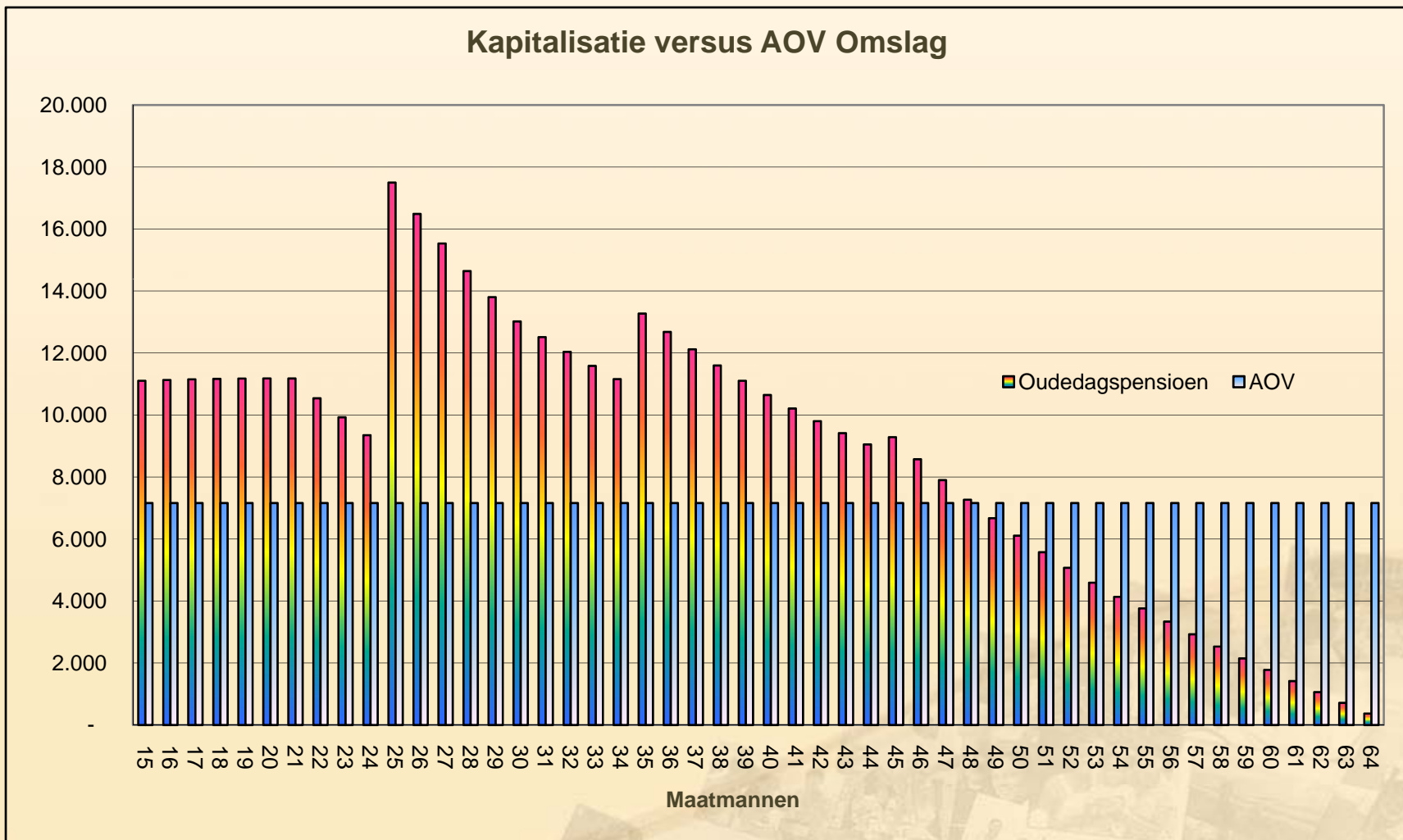
- **Uitgangspunten:**

1. Aanvang kapitaaldekkingsstelsel per 1 januari 2010;
2. Verhoging pensioensleeftijd naar 65 vanaf 1 januari 2010;
3. Premie bijdrage in het kapitaaldekkingsstelsel volgens leeftijdsklasse op basis van huidige 14% met salarisgrens ANG.72.000,--;
4. Iedere deelnemer, tot en met de leeftijd van 48 jaar, gaat in 2010 onmiddellijk over naar het kapitaaldekkingsstelsel;
5. Deelnemers ouder dan 49 jaar blijven in het omslagstelsel (sterfhuisconstructie). Premie afdracht blijft tot de eindleeftijd van 64 jaar (AOV verplichtingen lopen af in 2049);
6. Indexering pensioenuitkeringen met 2% over de jaren 2008 en 2009;
7. Indexatie AOV uitkeringen voorwaardelijk afhankelijk van financieel resultaat;
8. Invulling van 4.000 nieuwe jobs, gelijkmatig verspreid tot en met 2009.

Uitgangspunten prognosemodel

1. Prognose model is gebaseerd op een beschikbare premieregeling met afdekking van AO, PVI en overlijdensrisico's;
2. Huidige 14% premiebijdrage tot loongrens ANG.72.000,-- blijft gehandhaafd met de volgende indeling naar leeftijdsklasse:
 - 15 t/m 34: 8% naar eigen pensioenspaarrekening
 - 35 t/m 44: 9% naar eigen pensioenspaarrekening
 - 45 t/m 64: 14% naar eigen pensioenspaarrekening
3. Salarisgegevens conform CBS:
 - 14 t/m 24 jaar: maandsalaris 1.102
 - 25 t/m 34 jaar: maandsalaris 2.190
 - 35 t/m 44 jaar: maandsalaris 2.703
 - 45 t/m 54 jaar: maandsalaris 2.882
 - 55 t/m 64 jaar: maandsalaris 2.933
4. Sterftegrondslagen GBM/GBV 1995 – 2000 met 1 jaar leeftijd terugstelling
5. Administratiekosten: 6,5%
6. Eenmalige excasso kosten: 2%
7. Langleven opslag: 3%
8. Interest op schommelfonds: 7%
9. Lange termijn rendement: 6,5%

Omslagpunt / Leeftijd voor de Overgang

Acht Scenario's kapitaaldekking

- Zes Scenario's:
 - Lening 4% rente, 2% indexering tot 2010;
 - Lening 6% rente, 2% indexering tot 2010;
 - Eénmalige dotatie, 2% indexering tot 2010;
 - 10-Jaarlijkse dotaties, 2% indexering tot 2010;
 - 20-Jaarlijkse dotaties, 2% indexering tot 2010 ;
 - 30-Jaarlijkse dotaties, 2% indexering tot 2010.
- Plus twee varianten op het 30-jaarlijks dotatie scenario:
 - 30-Jaarlijkse Dotaties, 2% indexering tot 2049;
 - 30-Jaarlijkse Dotaties, 3% indexering tot 2049.

Scenario 9: Kapitaaldekking: 30-Jarige Dotaties Overheid ter Affinanciering AOV

Uitgangspunten

- Een rendement van 6,5%;
- Pensioenleeftijd 65 jaar per 1 januari 2010;
- Dertig jaarlijkse dotaties vanaf 2010 - 2039;
- Er hoeft tussentijds niet geleend te worden.

Resultaten

- Er is een jaarlijkse dotatie vereist van ANG. 76,5 miljoen om het systeem van omschakeling naar kapitaaldekking te kunnen financieren;
- Eind 2049 is er een overschot van ruim ANG. 2 miljard.

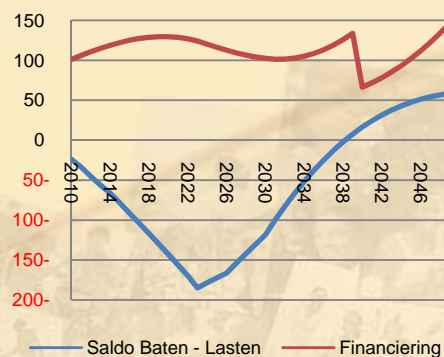
Conclusies

- Indien er een hoger rendement wordt gehaald dan 6,5%, ontstaat er een extra overschot dat aangewend kan worden voor indexatie of om de dotaties van de deelnemers te verminderen.
- Vanaf het jaar 2042 houdt het systeem zichzelf in stand.

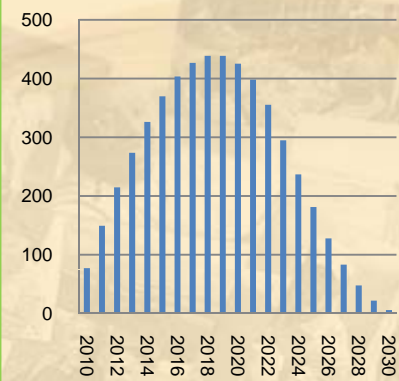
Scenario 9: 30-Jaar Dotaties Overheid

x Naf. 1.000	2010	2020	2030	2040	2049
Premie AOV/AWW (49-64 jaar)	92,798	37,782	0	0	0
Premie Proportioneel deel (15-44 jr)	70,137	71,521	68,409	66,703	64,565
Uitkering	186,908	252,124	186,908	50,250	5,998
Saldo	(23,973)	(142,821)	(118,499)	16,453	58,566
30-jaarlijkse Dotaties Overheid	76,500	76,500	76,500	0	0
Rendement Saldo Dotaties	0	28,514	1,409	41,910	121,649
Rendement Schommelfonds	24,545	24,545	24,545	24,545	24,545
Jaarlijks Saldo	77,072	(13,262)	(16,045)	82,909	204,760
Cumulatief saldo	77,072	425,409	5,630	727,684	2,076,285

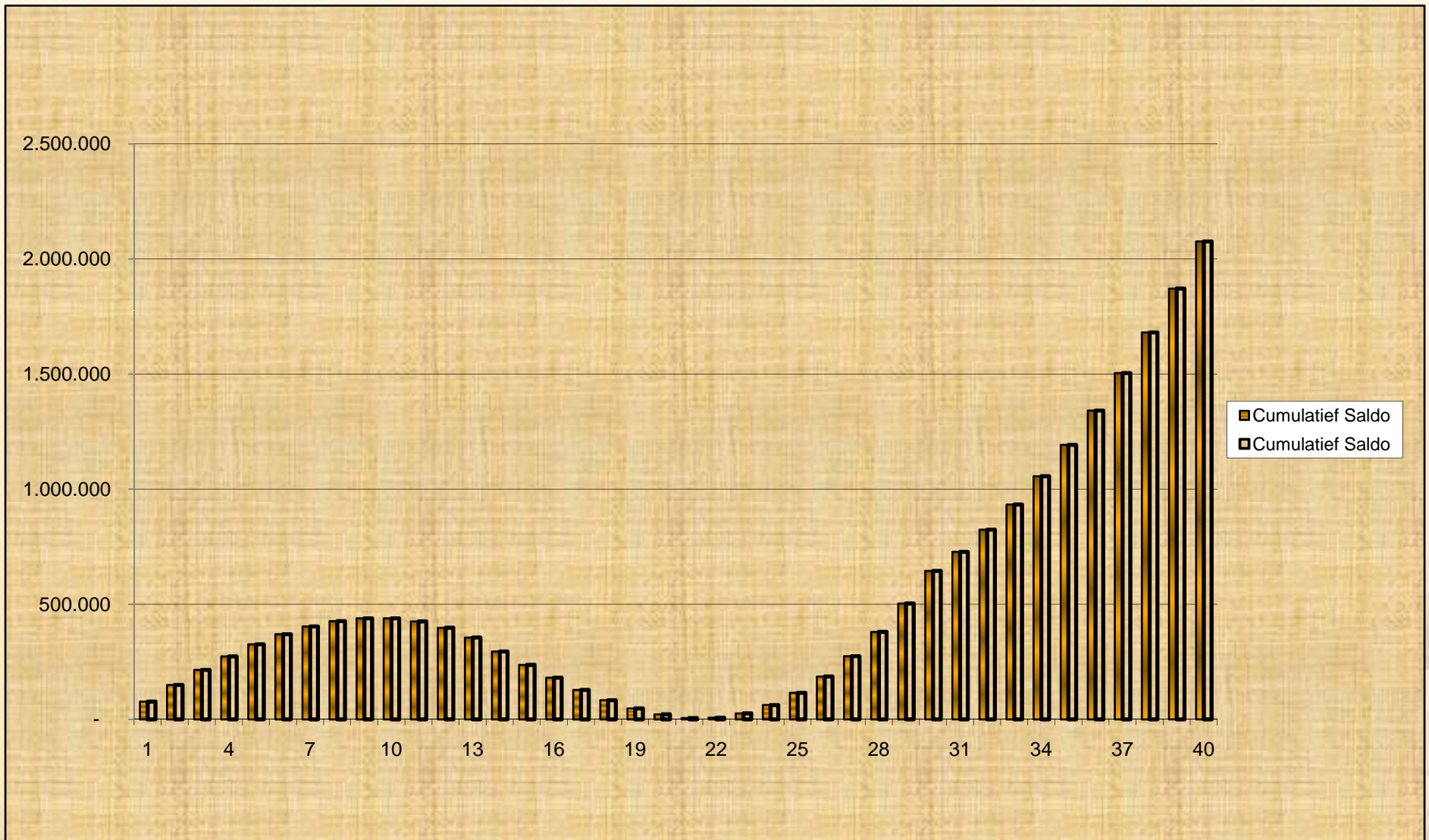
Scenario 9: Affinanciering AOV, 30 Dotaties (x Naf. 1 Miljoen)

Cumulatief Saldo (x 1 Miljoen)

Verloop cumulatief saldo 30 jarig scenario

Scenario 9: Kapitaaldekking, Twee Varianten

- Uitgangspunten zijn hetzelfde als in scenario 9, behalve:
 - Variant 1: 2010-2049, 2% jaarlijkse indexering;
 - Variant 2: 2010-2049, 3% jaarlijkse indexering.
- Resultaten:
 - Variant 1: vereist een dotatie van NAf. 124 miljoen per jaar gedurende 30 jaar. Eind 2049 is er een overschot van ruim NAf. 1.4 miljard;
 - Variant 2: vereist een dotatie van NAf. 159 miljoen per jaar gedurende 30 jaar. Eind 2049 is er een overschot van ruim NAf. 900 miljoen.

Pensioenuitkering kapitaaldekking – vs. omslag

- Uitgangspunten:

- Geslacht: man
- Burgelijke staat: gehuwd
- Begin salaris: NAf. 2.500
- Jaarlijkse salaris stijging: 2%
- Premie: 14% van salaris
- Pensioen leeftijd: 65 jaar
- Actuariële grondslag: GBM/GBV 1995-2000 -/- 1jr

Gemiddeld behaald rendement	4.00%	5.00%	6.00%	7.00%	8.00%
1. Aanvangsleeftijd	30 jaar				
2. Opgebouwd kapitaal op pensioendatum	307,849	384,322	479,391	597,458	746,078
3. Ouderdomspensioen per maand	1,707	2,131	2,659	3,313	4,137
4. Fiscaal maximum pensioen	3,431	3,431	3,431	3,431	3,431
5. Partnerpensioen per maand	1,195	1,492	1,861	2,319	2,896
6. Wezenpensioen per maand	239	298	372	464	579
7. AOV uitkering per maand 01/01/2008	674	674	674	674	674

Pensioenuitkering kapitaaldekking- vs. omslag

Gemiddeld behaald rendement	4.00%	5.00%	6.00%	7.00%	8.00%
1. Aanvangsleeftijd	35 jaar				
2. Opgebouwd Kapitaal op pensioendatum	230,804	277,855	334,925	403,252	485,974
3. Ouderdomspensioen per maand	1,280	1,541	1,857	2,236	2,695
4. Fiscaal maximum pensioen	3,108	3,108	3,108	3,108	3,108
5. Partnerpensioen per maand	896	1,079	1,300	1,565	1,887
6. Wezenpensioen per maand	179	216	260	313	377
7. AOV uitkering per maand 01/01/2008	674	674	674	674	674
1. Aanvangsleeftijd	45 jaar				
2. Opgebouwd Kapitaal op pensioendatum	118,548	133,272	150,060	169,036	190,375
3. Ouderdomspensioen per maand	657	739	832	937	1,056
4. Fiscaal maximum pensioen	2,549	2,549	2,549	2,549	2,549
5. Partnerpensioen per maand	460	517	583	656	739
6. Wezenpensioen per maand	92	103	117	131	148
7. AOV uitkering per maand 01/01/2008	674	674	674	674	674

Conclusies kapitaaldekking scenario's

1. In de kapitaaldekking scenario's is onderzocht hoe de Overheid het best de afbouw van het AOV omslagstelsel kan financieren;
2. De twee leningsscenario's vallen weg omdat de Overheid beperkte leningscapaciteit heeft;
3. De éénmalige-, 10- en 20-jaarlijkse dotatie scenario's vallen ook weg door de zware druk op de overheidsbegrotingen;
4. **Het scenario met 30 jarige dotaties ad ANG.76,5 miljoen leent zich het best voor de financiering van de AOV verplichtingen;**
5. De **lasten** voor de werkgever en de werknemer in het gekapitaliseerd systeem **worden op 14% premie met loongrens ANG.72.000** gehandhaafd.
6. Indien aan 4 kan worden voldaan dan is sprake van een duurzame oplossing.

Presentatie pensioencommissie

- **Deel III:**
 - Samenvatting advies pensioencommissie
 - Het solidariteitsfonds
 - Pensioenuitvoerders en Toezicht

Presentator: R. Pichardo, Voorzitter pensioencommissie

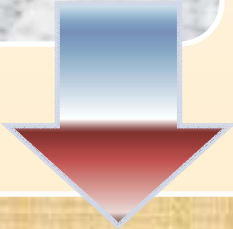

Het Solidariteitsfonds

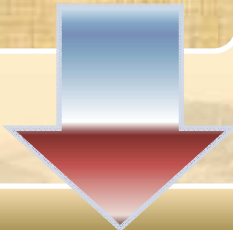
- Doel: voorzien in een basisvoorziening voor de minvermogende die niet door eigen toedoen hiertoe in staat zijn;
- Het solidariteitsfonds moet van het gekapitaliseerd pensioensysteem ontkoppeld worden in een apart fonds;
- Het solidariteitsfonds kan uit de volgende geldstromen gefinancierd worden:
 - Uit de algemene middelen van het land;
 - Premiebijdragen van werknemers;
 - Premiebijdragen van werkgevers;
 - Het surplus dat op termijn vrijkomt als gevolg van de affinanciering van de AOV.
- Het streven moet zijn om deze groep tot een minimum te beperken door het voeren van een beleid gericht op:
 1. Duurzame reële economische groei;
 2. Vergroting van de economische basis (fiscale heffingsbasis / bevolkingstoename) en;
 3. Gericht arbeidsmarktbeleid dat volledige werkgelegenheid nastreeft.

Het Solidariteitsfonds: Tijdslijn

20 - 48 jaar pensioenopbouw via kapitaal dekking vanaf 2010. Uitkering min ANG. 674,-- vanaf 65 jaar.

49 - 65 jaar vanaf 2010 pensioen afbouwend uit AOV systeem (min garantie ANG. 674,--). Afbouw voltooid tussen 2046 - 2049.

Toevoeging vanaf premie overschot en eventueel (deel) surplus na affinanciering AOV in 2049. Minvermogenden via algemene middelen.

Pensioenuitvoerders en Toezicht

De Commissie is van oordeel dat een kapitaalgedekt pensioenstelsel in principe beter tot zijn recht komt in een vrije markt die goed en efficiënt gestructureerd is én onder een streng én effectief toezichtregime staat.

- Pensioenuitvoerders in een kapitaalgedekt pensioenstelsel kunnen de volgende entiteiten zijn:
 - Een onderneming, bedrijfstak of een beroepspensioenfonds;
 - Een API algemene pensioeninstelling of Multi ondernemingspensioenfonds die eventueel grensoverschrijdend kan opereren;
 - Een levensverzekeringsmaatschappij met een LTV 1990 vergunning;
 - Andere juridische vormen (onderlinge waarborgmaatschappij) of combinaties.

Regulering en Taken Toezichthouder

- **Waarom is regulering noodzakelijk?**
 - De correctie van fouten in het marktmechanisme, zodat verliezen in efficiëntie (prijs en kwaliteit) en in de financiële dienstverlening geminimaliseerd kunnen worden;
 - Waarborgen van de kwaliteit van de dienstverlening.
- **Taak Wetgever:**
 - kaders te scheppen waarbinnen pensioenuitvoerders optimaal kunnen opereren om de continuïteit, solvabiliteit en liquiditeit te kunnen garanderen.
- **Taken Toezichthouder:**
 - De nakoming van de wettelijke bepalingen te toetsen in geval er pensioentoezeggingen worden gedaan;
 - Via toetsing aan de wetgeving controles uit te oefenen op de wijze waarop pensioenuitvoerders hun taken uitvoeren (waarborgfunctie) zodat de pensioenen nu en in de toekomst gewaarborgd kunnen worden.

Advies pensioencommissie

- a) Lees het rapport en de aanbevelingen;
- b) Debateer over de inhoud;
- c) Onderzoek hoe de jaarlijkse dotaties gefinancierd kunnen worden;
- d) Neem een besluit en werk dat uit in een wetsvoorstel;
- e) Verhoog de pensioensleeftijd naar 65 jaar vanaf 1 januari 2010;
- f) Introduceer het verplicht gekapitaliseerd pensioensysteem op 1 januari 2010 volgens de beschikbare premiereregeling voor de werkende bevolking;
- g) Start met de afbouw van het AOV omslag pensioenstelsel per 1 januari 2010;
- h) Handhaaf pensioenpremie op 14% en loongrens op ANG. 72.000;
- i) Werk aan de oprichting /financiering van het solidariteitsfonds;
- j) Voer het verscherpte systeem van toezicht in met professionele pensioenproviders die over een vergunning beschikken;
- k) Werk aan een actief bevolkingsbeleid en maatregelen voor verbetering van het investeringsklimaat en de stimulering van economische groei.

*Het rapport evenals de presentatie kan worden gedownload
van onze website:
www.vidanova.net*

Vragen en antwoorden

